

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoko sudbeno i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Високи судски и тужилачки савет Босне и Херцеговине
High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina

KATALOG REFERENTNIH IZVORA

O ETICI, INTEGRITETU I SPREČAVANJU SUKOBA INTERESA
U PRAVOSUĐU U BIH

IZJAVA O OGRANIČENJU ODGOVORNOSTI

Informacije i mišljenja izneseni u ovom dokumentu ne predstavljaju nužno stavove i mišljenja USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Američkih Država.

KATALOG

REFERENTNIH IZVORA O ETICI,
INTEGRITETU I SPREČAVANJU SUKOBA
INTERESA U PRAVOSUĐU U BIH

Catalog of Relevant Resources on Ethics, Integrity and
Prevention of Conflicts of Interest in the Judiciary in BiH

USAID-OV PROJEKT PRAVOSUĐE PROTIV KORUPCIJE U BIH

SADRŽAJ

2006.	8	2021.	21
Prvi kodeksi sudijske i tužilačke etike u BiH	8	Online obuka o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa u pravosuđu za nosioce pravosudne funkcije	21
2015.	9	Izmjene Kodeksa sudijske etike i Kodeksa tužilačke etike	24
Dopuna kodeksa sudijske i tužilačke etike	9	Sažeci odgovora VSTV-a BiH na upite sudija i tužilaca u oblasti etike, integriteta i sprečavanja sukoba interesa	25
2016.	10	Model etičkog kodeksa i smjernice za postupanje uposlenika u pravosudnim institucijama u BiH	26
Smjernice za sprečavanje sukoba interesa u pravosuđu	10	2022.	28
Smjernice za određivanje disciplinskih mjera u disciplinskim postupcima	11	Bilten “Etika, integritet i transparentnost u pravosuđu”	28
Planovi integriteta pravosudnih institucija	12	Obuka uposlenika pravosudnih institucija o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa	30
2017.	14	Smjernice za nosioce pravosudne funkcije prilikom istupanja u javnosti i korištenja društvenih mreža	32
Obuke o disciplinskom postupku	14	Komunikacijski plan VSTV-a BiH za oblast etike, integriteta i sprečavanja sukoba interesa u pravosuđu	33
2018.	15	Interaktivna mapa/Dijagram toka za procjenu da li je počinjena povreda Kodeksa sudijske i Kodeksa tužilačke etike	34
Izmjene i dopune Kodeksa sudijske etike i Kodeksa tužilačke etike i usklađivanje sa Smjernicama za sprečavanje sukoba interesa u pravosuđu	15	Pojmovnik etike i integriteta u pravosuđu	35
Model etičkog kodeksa za stručne saradnike i savjetnike u sudovima i tužilaštvima u BiH	16	2024.	36
2019.	18	“Help portal Pravosudnog informacionog sistema Bosne i Hercegovine” - sadržaji o etici i integritetu	36
Priručnik za primjenu Kodeksa sudijske etike i Kodeksa tužilačke etike	17	Povjerljivo savjetovanje	38
Priručnik za vođenje disciplinskog postupka VSTV-a BiH i sažeci odluka u disciplinskim predmetima	19		

CATALOG

OF RELEVANT RESOURCES ON ETHICS, INTEGRITY AND PREVENTION OF CONFLICTS OF INTEREST IN THE JUDICIARY IN BIH

The High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina (HJPC BiH, the Council) is competent to publish codes of ethics for judges and prosecutors, and to issue guidelines for courts and prosecutors within the competences of the Council. Since 2004 USAID's judicial reform activities in Bosnia and Herzegovina (BiH)¹ have supported the HJPC BiH in drafting documents that promote ethics and integrity in the judiciary and educate judicial office holders, other employees of judicial institutions, as well as professional and general public about ethical principles that apply to the judicial branch of government. This catalog of relevant resources represents a comprehensive compilation of documents and tools pertaining to ethics, integrity and prevention of conflicts of interest in the judiciary in BiH, which has been built over the past years through June 2024.

---

1 USAID's Justice Sector Development Project (2004-2009), USAID's Justice Activity (2014-2019), USAID's Judiciary Against Corruption Activity (2019-2024)

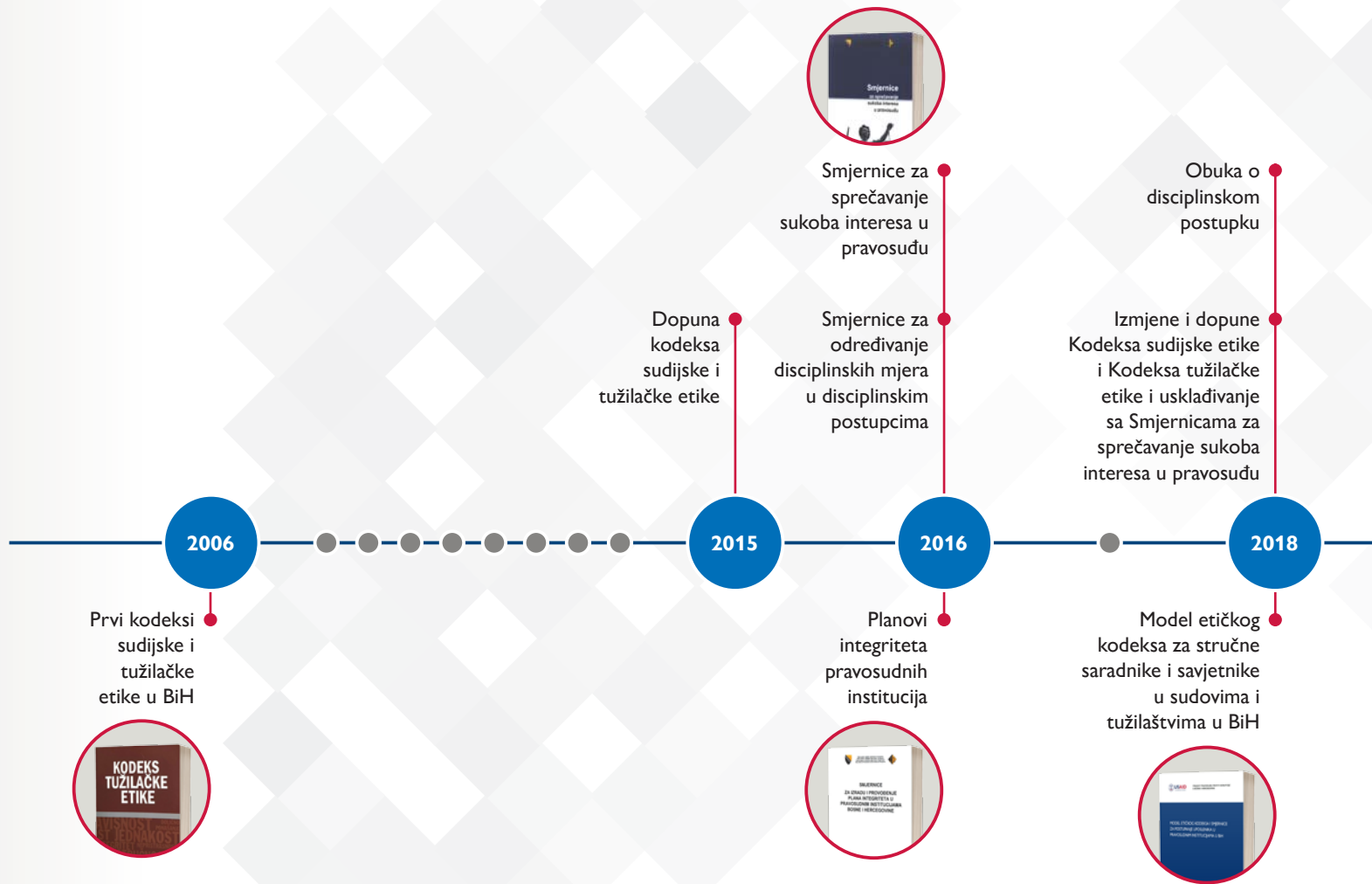
KATALOG

REFERENTNIH IZVORA O ETICI, INTEGRITETU I SPREČAVANJU SUKOPA INTERESA U PRAVOSUĐU U BIH

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine (VSTV BiH, Vijeće) je nadležno da objavljuje etičke kodekse sudija i tužilaca, kao i da daje smjernice sudovima i tužilaštvima iz nadležnosti Vijeća. USAID-ovi projekti podrške reformi pravosuđa u Bosni i Hercegovini (BiH) od 2006. godine* podržavaju VSTV BiH u izradi akata kojima se promoviše etika i integritet u pravosuđu te educiraju nosioci pravosudne funkcije, drugi uposlenici pravosudnih institucija, kao i stručna i šira javnost, o etičkim principima koji se primjenjuju na pravosudnu vlast. Ovaj katalog referentnih izvora predstavlja sveobuhvatan korpus dokumenata i instrumenata koji se odnose na etiku, integritet i sprečavanje sukoba interesa u pravosuđu u BiH, a koji je izgrađen tokom proteklih godina i zaključno sa junom 2024. godine.

---

* USAID-ov Projekt razvoja sektora pravosuđa (2004. - 2009.)
USAID-ov Projekt pravosuđa (2014. - 2019.)
USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije (2019. - 2024.)

2019

Priručnik za primjenu Kodeksa sudijske etike i Kodeksa tužilačke etike

Priručnik za vođenje disciplinskog postupka VSTV-a BiH i sažeci odluka u disciplinskim predmetima

2021

Online obuka o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa u pravosuđu za nosioce pravosudne funkcije

Izmjene Kodeksa sudijske etike i Kodeksa tužilačke etike

Sažeci odgovora VSTV-a BiH na upite sudija i tužilaca u oblasti etike, integriteta i sprečavanja sukoba interesa

Model etičkog kodeksa i smjernice za postupanje uposlenika u pravosudnim institucijama u BiH

2022

Bilten "Etika, integritet i transparentnost u pravosuđu"

Obuka uposlenika pravosudnih institucija o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa

Smjernice za nosioce pravosudne funkcije prilikom istupanja u javnosti i korištenja društvenih mreža

Komunikacijski plan VSTV-a BiH za oblast etike, integriteta i sprečavanja sukoba interesa u pravosuđu

2023

Interaktivna mapa/ Dijagram toka za procjenu da li je počinjena povreda Kodeksa sudijske i Kodeksa tužilačke etike

Pojmovnik etike i integriteta u pravosuđu

2024

Doprinos "Help portalu Pravosudnog infomacionog sistema Bosne i Hercegovine" u vidu sadržaja o etici i integritetu

Povjerljivo savjetovanje

2006.

Prvi kodeksi sudijske i
tužilačke etike u BiH

PRVI KODEKSI SUDIJSKE I TUŽILAČKE ETIKE U BIH

Kodeks sudijske etike i Kodeks tužilačke etike su prvi put objavljeni 2006. godine (“Službeni glasnik BiH” broj 13/06). Kodeksi razrađuju temeljne standarde etičkog ponašanja sudija i tužilaca u Bosni i Hercegovini (BiH).

Svrha kodeksa je da pomažu sudijama i tužiocima kada su suočeni sa etičkim i profesionalnim dilemama, a izvršnoj i zakonodavnoj vlasti i javnosti da bolje razumiju načela pravosudnog sistema i standarde ponašanja koji se očekuju od sudija odnosno tužilaca. Izradu kodeksa podržao je USAID-ov Projekt razvoja sektora pravosuđa (2004. - 2009.).

Kodeks sudijske etike i Kodeks tužilačke etike su izrađeni na osnovu međunarodnih standarda etike u pravosuđu, a najvećim dijelom na osnovu Bangalorških principa sudijskog ponašanja iz 2002. godine, koji se u pravosudnom sistemu u BiH analogijom primjenjuju i na tužioce.

Kodeksi su bazirani na pet ključnih etičkih principa koji se primjenjuju na sudije i tužioce:

1. Nezavisnost
2. Nepristrasnost
3. Jednakost
4. Integritet i dolično ponašanje
5. Stručnost i odgovornost prema poslu.

2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024

2015.

Dopuna kodeksa sudijske
i tužilačke etike

DOPUNA KODEKSA SUDIJSKE I TUŽILAČKE ETIKE

Kodeks sudijske etike i Kodeks tužilačke etike su dopunjeni 2015. godine (“Službeni glasnik BiH” broj 24/15) odredbom u dijelu 4. Integritet i dolično ponašanje, koja se tiče zabrane ispoljavanja bilo kakve vjerske, političke, nacionalne ili druge pripadnosti za vrijeme vršenja službenih dužnosti.

SMJERNICE ZA SPREČAVANJE SUKOBA INTERESA U PRAVOSUĐU

Sa daljim razvojem međunarodnih standarda, ukazala se potreba za nadogradnjom korpusa etičkih dokumenata u pravosuđu u BiH. Stoga su uz pomoć USAID-ovog Projekta pravosuđa (2014. - 2019.) izrađene Smjernice za sprečavanje sukoba interesa u pravosuđu, koje je VSTV BiH usvojio 2016. godine¹.

Smjernice obrađuju pitanja:

- A. Nespojivost i dodatne aktivnosti nosilaca pravosudne funkcije
- B. Izvještavanje o imovini, prihodima, obavezama i interesima
- C. Primanje poklona i drugih koristi
- D. Kontakti sa trećim licima i zloupotreba povjerljivih informacija
- E. Nepotizam
- F. Edukacija i razvoj svijesti o sprečavanju sukoba interesa u pravosuđu.

Za potrebe praćenja primjene Smjernica za sprečavanje sukoba interesa u pravosuđu (Smjernice), uz podršku USAID-ovog Projekta pravosuđa, VSTV BiH je 2019. godine usvojio Instrumente za praćenje primjene Smjernica za sprečavanje sukoba interesa u pravosuđu. Ovi instrumenti, koji su uticali na uspostavljanje posebnih evidencija u pravosudnim institucijama se, u skladu sa odlukom VSTV-a BiH, primjenjuju od 2021. godine i koriste za praćenje primjene Smjernica kako od strane rukovodilaca pravosudnih institucija, tako i od strane VSTV-a BiH, a prema odabranim indikatorima koji se odnose na pojedinačna poglavlja Smjernica. Vijeće jednom godišnje razmatra analizu podataka iz Instrumenta za praćenje primjene Smjernica za sprečavanje sukoba interesa u pravosuđu, uz podršku USAID-ovog projekta Pravosuđe protiv korupcije (2019. - 2024.), i donosi zaključke kojima nastoji dati relevantne upute pravosudnim institucijama i njihovim rukovodiocima te na taj način unaprijediti upravljanje sukobom interesa nosilaca pravosudnih funkcija².

1 <https://portalfo2.pravosudje.ba/vstvfo-api/vijest/download/35056>

2 <https://vstv.pravosudje.ba/vstvfo/H/141/kategorije-vijesti/1198/1178/1359>

SMJERNICE ZA ODREĐIVANJE DISCIPLINSKIH MJERA U DISCIPLINSKIM POSTUPCIMA

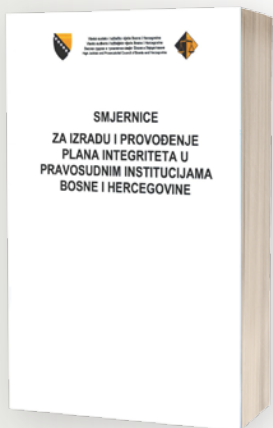
Da bi se pružila podrška disciplinskim komisijama i Vijeću u određivanju i izricanju disciplinskih mjera, VSTV BiH je 2016. godine usvojio Smjernice za određivanje disciplinskih mjera u disciplinskim postupcima i objavio ih na svojoj web stranici³.

Ovim smjernicama propisuje se način za određivanje odgovarajuće disciplinske mjere u konkretnom disciplinskom predmetu, te osigurava dosljednost i pravičnost u svim predmetima koji se odnose na slične disciplinske prekršaje i okolnosti. Izradu Smjernica za određivanje disciplinskih mjera u disciplinskim postupcima podržao je USAID-ov Projekt pravosuđa u BiH.

³ <https://vstv.pravosudje.ba/vstvfo/B/141/kategorije-vijesti/1198/1178/1358>

PLANOVI INTEGRITETA PRAVOSUDNIH INSTITUCIJA

VSTV BiH je 2016. godine usvojio Smjernice za izradu i provođenje plana integriteta u pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini. U pripremi ovih smjernica i pratećih dokumenata pored predstavnika VSTV-a BiH, učestvovali su i predstavnici Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (APIK) i USAID-ovog Projekta pravosuđa u BiH. Smjericama je utvrđena obaveza pravosudnih institucija da izrade svoje planove integriteta i o njihovoj provedbi izvještavaju VSTV BiH.

Uz Smjernice su izrađeni i usvojeni i prateći dokumenti: Metodološko uputstvo za izradu plana integriteta u pravosudnim institucijama Bosne i Hercegovine i Model plana integriteta⁴. Izrađena je i Lista osnovnih rizika za narušavanje integriteta u pravosudnim institucijama u BiH (VSTV BiH je svojom odlukom odredio da je interni dokument koji nije javno objavljivan i nalazi se na Help portalu VSTV-a BiH), koja služi kao generički dokument za identifikaciju mjera za adresiranje specifičnih rizika za integritet, a koje treba da budu

sadržane u planovima integriteta pojedinačnih pravosudnih institucija. Predstavnici USAID-ovog Projekta pravosuđa u BiH su učestvovali u radu Radne grupe za izradu Liste osnovnih rizika za narušavanje integriteta u pravosudnim institucijama u BiH.

Planovi integriteta u pravosudnim institucijama predstavljaju preventivne interne antikorupcijske mehanizme koji se zasnivaju na rezultatima samoprocjenjivanja eventualnih rizika u okviru pravosudnih institucija, te drugih oblika nepravilnosti kao što su neetičko i neprofesionalno ponašanje zaposlenih. Planovi integriteta se ogledaju u sistemskoj procjeni stepena otpornosti institucije na neprofesionalno, koruptivno i neetičko ponašanje, identifikovanju rizika, odnosno rizičnih procesa, te predlaganju i provođenju mjera za unapređenje integriteta i unapređenje organizacije i sistema rada. Sve pravosudne institucije su izradile i usvojile svoje planove integriteta, a USAID-ov Projekt pravosuđa u BiH je podržao VSTV BiH u davanju mišljenja na nacрте planova integriteta svih pravosudnih institucija.

4 <https://vstv.pravosudje.ba/vstvfo/B/141/article/62550>

USAID-ov Projekt pravosuđa i USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije su u proteklim godinama podržavali partnerske pravosudne institucije i VSTV BiH u usvajanju odnosno praćenju provođenja planova integriteta te implementaciji pojedinih mjera iz planova integriteta. Usvajanjem i provođenjem planova integriteta, pravosudne institucije u BiH pokazuju da su opredijeljene za najviši stepen institucionalnog integriteta i ličnog integriteta nosilaca pravosudnih funkcija, kao i svih ostalih zaposlenih. Trajanje planova integriteta je 4 godine. U 2024. godini, pravosudne institucije provode drugi ciklus implementacije planova integriteta.

Sa 2024. godinom, VSTV BiH je usvojio i objavio ukupno šest godišnjih izvještaja o provođenju planova integriteta u pravosudnim institucijama i ovi izvještaji se objavljuju na web stranici VSTV-a BiH⁵. USAID-ov Projekt pravosuđa i USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije su podržali izradu prva tri godišnja izvještaja od usvajanja Smjernica za izradu i provođenje plana integriteta u pravosudnim institucijama u BiH - Godišnji izvještaji o provođenju planova integriteta u pravosudnim institucijama u 2018., 2019. i 2020. godini. Nadalje, u cilju olakšavanja procesa izvještavanja o provođenju

planova integriteta u narednom periodu, u sklopu aktivnosti USAID-ovog projekta Pravosuđe protiv korupcije izrađene su Smjernice za praćenje implementacije planova integriteta u pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini, koje je VSTV BiH usvojio 2023. godine sa zaključkom da se Smjernice distribuiraju svim pravosudnim institucijama uz preporuku za njihovo korištenje. Ove Smjernice su objavljene na Help portalu VSTV-a BiH.

USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije je 2020. godine oformio Mrežu koordinatora integriteta partnerskih pravosudnih institucija u BiH, koja se sastoji od uposlenika ili nosilaca pravosudnih funkcija koji su imenovani od strane rukovodilaca pravosudnih institucija da koordiniraju procese izrade i provođenja planova integriteta, kao i praćenje i izvještavanje o njihovoj provedbi. USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije je do polovine 2024. godine podržao devet sastanaka Mreže koordinatora integriteta te kontinuirano jačao kapacitete koordinatora za obavljanje njihovih dužnosti.

5 <https://vstv.pravosudje.ba/vstvfo/B/141/kategorije-vijesti/1198/1178/1361>

OBUKE O DISCIPLINSKOM POSTUPKU

Nakon usvajanja Smjernica za određivanje disciplinskih mjera u disciplinskim postupcima, USAID-ov Projekt pravosuđa je, u saradnji sa VSTV-om BiH, započeo praksu organizacije obuka članova disciplinskih komisija i predstavnika Ureda disciplinskog tužioca na godišnjem nivou, a ovu praksu je u nastavio i USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije. Od 2017. do prve polovine 2024. godine organizovano je ukupno šest obuka članova disciplinskih komisija i predstavnika Ureda disciplinskog tužioca, kao i predstavnika relevantnih odjela Sekretarijata VSTV-a. Dodatno je 2019. godine podržana edukacija Trening trenera, a u ovoj obuci su učestovali predstavnici Ureda disciplinskog tužioca i relevantnih odjela Sekretarijata VSTV-a, sa ciljem da razviju znanja i vještine rada na disciplinskim predmetima, kao i da osiguraju institucionalizaciju obuke o provođenju disciplinskog postupka i orijentaciju za nove članove osoblja i nove članove disciplinskih komisija.

Kao edukatori na obukama o disciplinskom postupku angažovani su istaknuti domaći, regionalni i međunarodni stručnjaci. Procjenjuje se da je obuke o primjeni Smjernica za određivanje disciplinskih mjera u disciplinskim postupcima, disciplinskom postupku, povredama etičkih principa, kao i principa integriteta nosilaca pravosudne funkcije i sprečavanja sukoba interesa pohađalo preko 200 polaznika.

IZMJENE I DOPUNE KODEKSA SUDIJSKE ETIKE I KODEKSA TUŽILAČKE ETIKE I USKLAĐIVANJE SA SMJERNICAMA ZA SPREČAVANJE SUKOBA INTERESA U PRAVOSUĐU

Nakon usvajanja Smjernica za sprečavanje sukoba interesa u pravosuđu 2016. godine, ukazala se potreba za Izmjenama i dopunama Kodeksa sudijske etike odnosno Kodeksa tužilačke etike ("Službeni glasnik BiH" broj 94/18) radi usklađivanja akata i njihovog unapređenja. Izradu Izmjena i dopuna Kodeksa sudijske etike i Kodeksa tužilačke etike je podržao USAID-ov Projekt pravosuđa.

Preko 20 izmjena i dopuna se odnosi na pitanja percipiranog, potencijalnog ili stvarnog sukoba interesa i upravljanje situacijama sukoba interesa i njima se dalje razrađuju upute za sudije i tužioce koje se odnose na njihove dodatne aktivnosti, postupanje sa informacijama do kojih dođu obavljanjem službene dužnosti, davanje komentara u javnosti, postupanje sa poklonima i drugim koristima, te zaštitu ugleda pravosudne funkcije i pravosuđa uopšte.

MODEL ETIČKOG KODEKSA ZA STRUČNE SARADNIKE I SAVJETNIKE U SUDOVIMA I TUŽILAŠTVIMA U BIH

Udruženje stručnih saradnika u sudovima i tužilaštvima u BiH (USS BiH) usvojilo je 2018. godine Model etičkog kodeksa za stručne saradnike i savjetnike u sudovima i tužilaštvima u BiH. Model kodeksa je prvi dokument ove vrste usvojen u pravosudnom sistemu BiH, koji utvrđuje minimalne standarde ponašanja koje bi stručni saradnici i savjetnici trebali primjenjivati u profesionalnom i privatnom životu. Izradu Modela etičkog kodeksa za stručne saradnike i savjetnike je podržao USAID-ov Projekt pravosuđa, koji je podržao i obuku stručnih savjetnika i saradnika i diskusiju o najčešćim etičkim dilemama.

Referencu na ovaj kodeks daje i Konsultativno vijeće Evropskih sudija (KVES) u svom Mišljenju broj 22⁶ kada preporučuje da se uspostave standardi etičkog i profesionalnog postupanja za sudijske pomoćnike, koji će odražavati njihovu ulogu i dužnosti.

6 <https://rm.coe.int/ccje-opinion-no-22-serbian/1680a1cb0d>, (str. 15)

PRIRUČNIK ZA PRIMJENU KODEKSA SUDIJSKE ETIKE I KODEKSA TUŽILAČKE ETIKE

USAID-ov Projekt pravosuđa je 2019. godine izradio Priručnik za primjenu Kodeksa sudijske etike i Kodeksa tužilačke etike, a VSTV BiH je podržao ovaj Priručnik. Priručnik je objavljen na službenoj web stranici VSTV-a BiH⁷. Osnovni cilj Priručnika je da nosiocima pravosudne funkcije pruži praktične upute o primjeni Zakona o VSTV-u BiH, primjeni Kodeksa sudijske etike i Kodeksa tužilačke etike, te primjeni Smjernica za sprečavanje sukoba interesa u pravosuđu. Ovaj Priručnik podsjeća nosioce pravosudnih funkcija na ključne principe pravosudne etike i kako se oni primjenjuju u praksi. Namjera Priručnika je da nosiocima pravosudnih funkcija pruži potrebne informacije da na svakodnevnom nivou mogu donositi pravilne odluke pred različitim etičkim izazovima. Iako ne pretenduje da može pružiti odgovore na sva etička pitanja, ovaj Priručnik je dovoljno sveobuhvatan da kroz preko 230 stranica može uputiti nosioca pravosudne funkcije kako pristupiti rješavanju različitih etičkih dilema, koja si pitanja postaviti ili koga eventualno konsultovati.

Izrada Priručnika je rezultat provođenja preporuka Evropske komisije zasnovanih na stručnoj analizi disciplinskih postupaka u pravosuđu BiH, u kojima se, između ostalog, navodi da su u oblasti etike, nosiocima pravosudnih funkcija potrebne određene smjernice sa spiskom svih zabranjenih ponašanja, te da bi nosioci pravosudne funkcije trebali biti upoznati sa konkretnim instrumentima koji postoje za očuvanje integriteta, uključujući dosadašnju praksu disciplinskih postupaka. Priručnik su izradili eminentni stručnjaci u oblasti etike u pravosuđu. Priručnik je koncipiran kao edukativni materijal, koji se referira na međunarodne standarde nezavisnosti pravosuđa, pravosudne etike i uloge nosilaca pravosudnih funkcija i pravosuđa u društvu, ali koji ove standarde stavlja u kontekst domaćeg pravnog okvira i njegove primjene.

7 <https://vstv.pravosudje.ba/vstvfo-api/vijest/download/51816>

Struktura Priručnika je najvećim dijelom određena ključnim principima koje definišu kodeksi sudijske i tužilačke etike. Posebnu praktičnu primjenu Priručnik postiže kroz tzv. Pitanja za samoprocjenu, koja čine sastavni dio svakog poglavlja i koja imaju za cilj da podstaknu proces samorefleksije kod čitaoca i promišljanja o sopstvenima stavovima i ponašanjima, te kako se oni usklađuju sa principima pravosudne etike.

Iako je namijenjen prvenstveno čitaocima koji su nosioci pravosudnih funkcija i ima intenciju da im pomogne u njihovom svakodnevnom radu, te da osiguraju što veći nivo poštivanja etičkih principa kako u pravosudnim institucijama u kojima rade tako i van njih, ovaj Priručnik je namijenjen i široj javnosti. On, naime, demonstrira standard koji se zahtijeva od rada i ponašanja nosilaca pravosudnih funkcija i edukuje širu javnost o tome kako formirati svoja očekivanja od nosilaca pravosudnih funkcija i pravosuđa u cjelini.

PRIRUČNIK ZA VOĐENJE DISCIPLINSKOG POSTUPKA VSTV-A BIH I SAŽECI ODLUKA U DISCIPLINSKIM PREDMETIMA

USAID-ov Projekt pravosuđa je 2019. godine, uz pomoć eminentnih stručnjaka u ovoj oblasti, izradio Priručnik za vođenje disciplinskog postupka Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, a VSTV BiH je prihvatio ovaj priručnik i objavio ga na svojoj web stranici⁸. Sadržaj Priručnika, koji broji skoro 200 stranica, koncipiran je tako da vodi korisnika kroz disciplinski postupak na jednostavan način - od ovlaštenja Vijeća da uredi i vodi disciplinske postupke, sastava disciplinskih komisija, pa do vrsta disciplinskih mjera i dr. Priručnik obrađuje i teme komplementarne sa disciplinskim postupkom - privremeno udaljenje, pitanje nesposobnosti sudije ili tužioca za obavljanje funkcije i nespojivost dužnosti sudije i tužioca sa drugim dužnostima. Korisnik Priručnika će u tekstu pronaći i komentare u vezi sa određenim pojmovima ili stadijima disciplinskog postupka. Ti komentari ukazuju na potrebu da se određeni pojmovi ili situacije preciznije regulišu ili da se određena praksa unaprijedi.

Značajan dio materijala sadržanog u Priručniku je predstavljen u dodacima/aneksima. Naročito je značajan Dodatak (aneks) "Sažeci disciplinskih odluka". U ovom dijelu obrađeni su svi disciplinski predmeti koji su do objavljivanja Priručnika (2006. - 2018. godina) završeni konačnom odlukom kojom se izriče disciplinska mjera. Na ovaj način su provedene preporuke Evropske komisije zasnovane na stručnoj analizi disciplinskih postupaka u pravosuđu BiH da bi sve disciplinske odluke trebale biti sadržane u jednoj kompilaciji odluka Ureda disciplinskog tužioca - Praktičnom priručniku i izvršiti analizu kaznene politike po vrstama prekršaja, te da bi sudije i tužioci trebali biti upoznati sa konkretnim instrumentima koji postoje za očuvanje integriteta, uključujući dosadašnju praksu disciplinskih postupaka. Opredjeljenje VSTV-a BiH je da periodično dopunjava ovaj dio dokumenta kako bi informacije putem sažetaka o novoj disciplinskoj praksi bile široko dostupne.

8 <https://vstv.pravosuđe.ba/vstvfo/B/141/kategorije-vijesti/1198/1178/1358>

USAID-ov Projekt pravosuđa i USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije su nastavili da u periodu 2018.-2023. godina podržavaju VSTV BiH u izradi sažetaka pravosnažnih odluka u disciplinskim predmetima. Sažeci se izrađuju u saradnji sa nadležnim odjelom (sada Odjel za disciplinske postupke i etiku nosilaca pravosudnih funkcija) svake godine za prethodnu godinu. S početkom 2024. godine, korpus sažetaka pravosnažnih disciplinskih odluka broji skoro 220 sažetaka i dostupan je na web stranici VSTV-a BiH⁹. Svrha ovih sažetaka je edukativna i preventivna, te je usmjerena na upoznavanje nosioca pravosudnih funkcija, članova disciplinskih komisija, predstavnika Ureda disciplinskog tužioca i šire profesionalne zajednice sa praksom u pogledu disciplinske odgovornosti i očuvanja integriteta pravosuđa. Dokumenti koji sadrže sažetke disciplinskih odluka se mogu pronaći na web stranici VSTV-a BiH¹⁰. Sažeci su prvenstveno edukativne prirode, a cjeloviti stavovi u pogledu disciplinske odgovornosti sadržani su u odlukama disciplinskih komisija.

9 <https://vstv.pravosudje.ba/vstvfo/B/141/kategorije-vijesti/1198/1178/1358>

10 <https://vstv.pravosudje.ba/vstvfo/B/141/kategorije-vijesti/1198/1178/1358>

ONLINE OBUKA O ETICI, INTEGRITETU I SPREČAVANJU SUKOBA INTERESA U PRAVOSUĐU ZA NOSIOCE PRAVOSUDNE FUNKCIJE

VSTV BiH je 2021. godine donio odluku da će Online obuka za sudije i tužioce o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa biti obavezna za sve nosioce pravosudne funkcije u 2022. godini. Ova odluka je donesena u skladu sa Reformskim programom VSTV-a BiH za period 2021. - 2023. godina, koji je predvidio obavezu pohađanja edukacije iz oblasti etike za sve nosioce pravosudne funkcije. USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije je izradio ovu online obuku i uspješno je testirao, što je bio preduslov za donošenje odluke VSTV-a BiH o obaveznosti obuke.

Online obuka za sudije i tužioce o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa je izrađena na osnovu Kodeksa sudijske etike i Kodeksa tužilačke etike, Smjernica za sprečavanje sukoba interesa u pravosuđu te Priručnika za primjenu Kodeksa sudijske etike i Kodeksa tužilačke etike. Prilikom izrade Online obuke dosljedno su konsultovani i Zakon o VSTV-u BiH, mišljenja VSTV-a, disciplinska praksa VSTV-a, Model etičkog kodeksa za stručne saradnike i savjetnike u sudovima i tužilaštvima u BiH, međunarodni i evropski standardi etike u pravosuđu, te praksa Evropskog suda za ljudska prava.

Online obuka se sastoji od šest modula:

1. NEZAVISNOST NOSILACA PRAVOSUDNE FUNKCIJE I PRAVOSUĐA

Institucionalna nezavisnost suda i tužilaštva

Individualna nezavisnost nosioca pravosudne funkcije

Etički principi nezavisnosti

2. NEPRISTRASNOST NOSILACA PRAVOSUDNE FUNKCIJE I PRAVOSUĐA

Razumna sumnja u nepristrasnost

Testovi nepristrasnosti

Etički principi nepristrasnosti i jednakosti postupanja

Izuzeće kao uslov za osiguranje nepristrasnosti

3. SUKOB INTERESA NOSILACA PRAVOSUDNE FUNKCIJE

Definicija sukoba interesa

Aktivnosti koje mogu dovesti do sukoba interesa

Instrumenti za prepoznavanje i sprečavanje sukoba interesa

4. INTEGRITET I DOLIČNO PONAŠANJE NOSILACA PRAVOSUDNE FUNKCIJE

Integritet pojedinca i integritet pravosuđa

Izazovi za integritet nosioca pravosudne funkcije

5. ODGOVORNOST NOSILACA PRAVOSUDNE FUNKCIJE PREMA POSLU

Postupanje u razumnom roku

Upravljanje predmetima i radom u pravosuđu

Odnos prema poslu i radnom vremenu

Poštivanje radnog vremena

6. STRUČNOST NOSILACA PRAVOSUDNE FUNKCIJE

Stručnost kao etički princip

(Ne)stručnost kao osnov za utvrđivanje disciplinske odgovornosti

Obuka o etici i integritetu

Online obuka se sastoji od naracije i prezentacije u vidu animacija. Ona traje oko dva sata i zamjenjuje šest sati obuke u tradicionalnom formatu. Nosioci pravosudne funkcije mogu pohađati obuku dinamikom koja im odgovara, nastavljajući na mjestu gdje su napravili pauzu. Online obuka sadrži linkove za dodatne resurse koje je potrebno konsultovati. Kvizovi služe za podsjećanje i ponavljanje znanja, a pitanja za evaluaciju imaju svrhu unapređenja sadržaja i formata obuke.

Do 2024. godine, ukupno je 1.022 nosioca pravosudne funkcije uspješno završilo obuku. VSTV je početkom 2024. godine donio odluku da Online obuka ostaje obavezna za sve nosioce pravosudne funkcije jednom u tri godine, te da novoimenovani nosioci pravosudne funkcije imaju obavezu pohađati obuku u prvoj godini mandata. Online obuku o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa u pravosuđu za nosioce pravosudne funkcije administriraju Centar za edukaciju sudija i tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine i Centar za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj za sve nosioce pravosudne funkcije u BiH.

2021.

Izmjene Kodeksa sudijske etike
i Kodeksa tužilačke etike

IZMJENE KODEKSA SUDIJSKE ETIKE I KODEKSA TUŽILAČKE ETIKE

Kodeks sudijske etike i Kodeks tužilačke etike su izmijenjeni 2021. godine (“Službeni glasnik BiH” broj 79/21) odredbom u dijelu 2. Nepriistrasnost, kojom se briše prethodna odredba da sudija odnosno tužilac neće biti član ili na drugi način učestvovati u radu izbornih komisija. Ovim je dozvoljeno da nosioci pravosudne funkcije budu članovi ili na drugi način učestvuju u radu izbornih komisija.

SAŽECI ODGOVORA VSTV-A BIH NA UPITE SUDIJA I TUŽILACA U OBLASTI ETIKE, INTEGRITETA I SPREČAVANJA SUKOBA INTERESA

Od 2021. godine Odjel za integritet nosilaca pravosudne funkcije VSTV-a BiH (od 2024. godine “Odjel za disciplinske postupke i etiku nosilaca pravosudnih funkcija”) na godišnjoj osnovi objavljuje sažetke odgovora VSTV-a BiH odnosno Stalne komisije za sudijsku i tužilačku etiku, nezavisnost i nespojivost (od 2020. godine “Stalna komisija za etiku, integritet i odgovornost sudija i tužilaca”) na upite sudija i tužilaca u oblasti etike, integriteta i sprečavanja sukoba interesa o spojivosti njihovih dodatnih aktivnosti i funkcija sa obavljanjem pravosudne funkcije, a u skladu sa Zakonom o VSTV-u BiH.

USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije je podržao VSTV i nadležni odjel Sekretarijata u izradi ovih sažetaka za 2020., 2021., 2022. i 2023. godinu. Tokom prve tri godine za koje su izrađeni sažeci, prosječan broj upita koje su sudije, tužioc, kao i rukovodioci pravosudnih institucija, uputili VSTV-u BiH je bio oko 30. Tokom 2023. godine ovaj broj se

više nego udvostručio, dostižući čak 73 upita. Godišnji pregledi sažetaka su dostupni na web stranici VSTV-a BiH¹¹.

Na osnovu pregleda sažetaka, USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije je podržao nadležni odjel Sekretarijata VSTV u izradi Najčešće postavljenih i specifičnih pitanja nosilaca pravosudne funkcije u oblasti etike i integriteta i odgovora VSTV-a BiH¹². Upiti nosilaca pravosudne funkcije se najčešće odnose na spojivost dodatnih aktivnosti i funkcija sa obavljanjem pravosudne dužnosti, iako se tokom vremena obuhvat pitanja proširio i na javne istupe, primanje poklona i drugih koristi, davanje preporuka i odnose sa advokatskom profesijom. Svrha pregleda sažetaka i Najčešće postavljenih i specifičnih pitanja je edukacija i upoznavanje nosilaca pravosudne funkcije sa etičkim dilemama kolega i stavovima VSTV-a BiH.

11 <https://vstv.pravosudje.ba/vstvfo/B/141/kategorije-vijesti/1198/1178/1359>

12 <https://vstv.pravosudje.ba/vstvfo/B/141/kategorije-vijesti/1198/1178/1359>

Model etičkog kodeksa i smjernice za postupanje
uposlenika u pravosudnim institucijama u BiH

MODEL ETIČKOG KODEKSA I SMJERNICE ZA POSTUPANJE UPOSLENIKA U PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA U BIH

Uposlenici pravosudnih institucija, koji nisu nosioci pravosudne funkcije, predstavljaju važan segment u funkcionisanju pravosuđa. Bez stručnih saradnika i savjetnika, izvršitelja, istražitelja, osoblja u zemljišno-knjižnim uredima, registrima i pisarnama, kao i drugih uposlenika, pravosuđe ne bi moglo funkcionirati. Uposlenici pružaju direktnu podršku radu nosilaca pravosudne funkcije, što čini njihov rad neodvojivim i međusobno povezanim. Pored toga, uposlenici su često jedini koji ostvaruju kontakt sa strankama u postupcima koji se vode u pravosudnim institucijama, što pred njih postavlja posebne etičke zahtjeve. Stoga, integritet pravosudne institucije zavisi kako od integriteta nosilaca pravosudne funkcije tako i od integriteta njihovih najbližih saradnika i svih drugih uposlenih u pravosudnoj instituciji. Bez uspostavljanja minimalnih zajedničkih standarda profesionalne etike i osiguranja nulte tolerancije na neetično ponašanje za sva lica koja obavljaju službenu dužnost u pravosudnoj instituciji, nije moguće ostvariti unapređenje ukupnog integriteta pravosuđa.

USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije je, uz konsultacije sa partnerskim pravosudnim institucijama, izradio Model etičkog kodeksa i smjernice za postupanje uposlenika u pravosudnim institucijama u BiH. VSTV BiH je prihvatio ovaj kodeks¹³ 2021. godine i preporučio ga pravosudnim institucijama za usvajanje. Ovaj Model kodeksa se razlikuje od Modela etičkog kodeksa za stručne saradnike i savjetnike, koji je usvojen 2018. godine, po tome što se odnosi i na ostale kategorije uposlenika pravosudnih institucija (izvršitelji, upisničari, službenici zemljišno-knjižnih ureda, daktilografi i drugo nesudsko i netužilačko osoblje).

13 <https://vstv.pravosudje.ba/vstvfo/B/141/kategorije-vijesti/1198/1178/1359>

Do polovine 2024. godine, značajan broj pravosudnih institucija je usvojio etičke kodekse za uposlenike prema Modelu kodeksa koji je preporučio VSTV BiH¹⁴. Primjena kodeksa se može pratiti putem Instrumenta za praćenje provedbe Modela etičkog kodeksa i smjernica za postupanje uposlenika u pravosudnim institucijama u BiH, koji je USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije uspješno testirao i analizu podataka predstavio i predao VSTV-u BiH 2023. godine.

---

14 Npr. <https://vstv.pravosudje.ba/vstvfo/B/4/article/107754>,
<https://portalfo1.pravosudje.ba/vstvfo-api/vijest/download/82716>

BILTEN “ETIKA, INTEGRITET I TRANSPARENTNOST U PRAVOSUĐU”

USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije u BiH podržao je Udruženje glasnogovornika tužilaštava BiH (Udruženje) u izradi biltena “Etika, integritet i transparentnost u pravosuđu”. U periodu od septembra 2022. godine do maja 2024. godine, Projekt je podržao izradu četiri izdanja ovog biltena, čiji primarni cilj je promovisanje i bolje razumijevanje principa etike i integriteta, ali i transparentnosti pravosuđa, koji su ključni za pravosudnu zajednicu. Izdanja biltena su dostupna na web stranicama pravosudnih institucija u BiH, npr. Federalnog tužilaštva Federacije BiH¹⁵ i Republičkog javnog tužilaštva Republike Srpske¹⁶.

Zahvaljujući ovom biltenu, članovima pravosudne zajednice u BiH, ali i široj javnosti, te predstavnicima medija temeljitije su predstavljene važne informacije o svim dostupnim alatima i mehanizmima, čija je svrha jačanje etike i integriteta, te sprečavanje sukoba interesa u pravosuđu. Putem biltena je omogućeno predstavnicima pravosudne zajednice da podijele svoja iskustva i razmišljanja o načinima na koje se važni alati, kao što su planovi integriteta ili kodeksi sudijske i tužilačke etike, primjenjuju u praksi. Izrada biltena odnosno “izrada i distribucija promotivnih materijala” u oblasti etike planirana je i kroz Komunikacijski plan za oblast etike, integriteta i sprečavanja sukoba interesa, koji je razvijen uz podršku USAID-ovog projekta Pravosuđe protiv korupcije, a koji čini integralni dio Komunikacijske strategije VSTV-a BiH.

15 <https://ft-fbih.pravosudje.ba/vstvfo/B/97/kategorije-vijesti/4817/4840/4844>

16 <https://rt-rs.pravosudje.ba/vstvfo/Sc/108/article/135195>

OBUKA UPOSLENIKA PRAVOSUDNIH INSTITUCIJA O ETICI, INTEGRITETU I SPREČAVANJU SUKOBA INTERESA

U skladu sa Modelom etičkog kodeksa i smjernicama za postupanje uposlenika u pravosudnim institucijama u BiH, USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije je izradio Program obuke uposlenika pravosudnih institucija u BiH o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa, koji se sastoji iz pet modula:

1. Ključni etički principi i zaštita integriteta pravosuđa
2. Zakonito, stručno i efikasno obavljanje službenih dužnosti
3. Nepriistrasnost
4. Sukob interesa
5. Postupanje sa informacijama.

Cilj ovog programa obuke je da polaznici/uposlenici pravosudnih institucija u cijelosti razumiju značaj lične etike i integriteta i njene povezanosti sa integritetom pravosudne institucije i pravosuđa u cjelini i da steknu sposobnosti pravilnog postupanja u slučaju etičkih dilema i izazova za lični i integritet pravosudne institucije u kojoj obavljaju dužnost, u skladu sa

važećim propisima i etičkim standardima. Na osnovu ovog programa je u periodu 2022. – 2024. godina organizovana obuka od strane USAID-ovog projekta Pravosuđe protiv korupcije i izvedena u saradnji sa preko 25 pravosudnih institucija, a pohađalo ju je ukupno 232 uposlenika pravosudnih institucija.

Radi održivosti obuke, USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije je predao Program obuke partnerskim institucijama, te dodatno obučio, kroz Trening trenera, 23 predstavnika pravosudnih institucija i VSTV-a – budućih edukatora - da izvode obuku prema navedenom programu među svojim kolegama u budućnosti. Program obuke uposlenika pravosudnih institucija u BiH o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa, sa pratećim edukativnim izvorima, se nalazi u Digitalnoj stručnoj bazi koju je kreirao USAID-ov projekt, a kojoj imaju pristup registrovani korisnici¹⁷.

---

17 <https://digitalnastrucnabaza.usaidjaca.ba/>

Smjernice za nosioce pravosudne funkcije prilikom istupanja u javnosti i korištenja društvenih mreža

SMJERNICE ZA NOSIOCE PRAVOSUDNE FUNKCIJE PRILIKOM ISTUPANJA U JAVNOSTI I KORIŠTENJA DRUŠTVENIH MREŽA

VSTV BiH je 2022. godine usvojio Smjernice za nosioce pravosudne funkcije prilikom istupanja u javnosti i korištenja društvenih mreža i objavio ih na svojoj web stranici¹⁸. Smjernice daju upute nosiocima pravosudne funkcije na koji način suzdržano istupati u javnosti i izbjegavati rizike da se javnim nastupom stvori percepcija koja je suprotna principima sudijske odnosno tužilačke etike. Smjernice edukuju nosioce pravosudne funkciju o javnom istupanju, kao i o davanju izjava u privatnom životu i u ličnom svojstvu koje mogu imati posljedice na percepciju učesnika u postupku ili šire javnosti o nepristrasnosti pravosuđa. Posebna pažnja se u Smjernicama posvećuje istupanju putem društvenih medija.

Smjernice za nosioce pravosudne funkcije prilikom istupanja u javnosti i korištenja društvenih mreža su proizašle iz analize Javni istupi nosilaca pravosudne funkcije i korištenje društvenih mreža – Analiza i preporuke¹⁹, koju su izradili eminentni

stručnjaci u sklopu USAID-ovog projekta Pravosuđe protiv korupcije. Ova analiza je imala za cilj da usmjeri stručnu diskusiju unutar pravosudne zajednice u BiH ka razmatranju ključnih pitanja vezanih za jedan od posebnih aspekata primjene etičkih principa koji se odnose na nosioce pravosudne funkcije, a to je javno istupanje sudija odnosno tužilaca, imajući u vidu da komunikacija u javnom prostoru bez pridržavanja visokih standarda sudijske i tužilačke etike može izrazito naškoditi integritetu pravosuđa i povjerenju javnosti u nezavisan, nepristrasan i profesionalan rad nosilaca pravosudne funkcije i pravosuđa kao cjeline.

18 <https://portalfo2.pravosudje.ba/vstvfo-api/vijest/download/96902>

19 <https://portalfo1.pravosudje.ba/vstvfo-api/vijest/download/95914>

KOMUNIKACIJSKI PLAN VSTV-A BIH ZA OBLAST ETIKE, INTEGRITETA I SPREČAVANJA SUKOBA INTERESA U PRAVOSUĐU

U septembru 2022. godine, VSTV BiH je usvojio Komunikacijski plan Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine za oblast etike, integriteta i sprečavanja sukoba interesa u pravosuđu kao Aneks III Komunikacijske strategije VSTV BiH²⁰, koji je dostupan na web stranici VSTV-a BiH. USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije je podržao VSTV BiH u izradi Komunikacijskog plana, koji je dizajniran da bi pomogao Vijeću da poveća svijest javnosti o standardima etičnosti i integriteta u pravosuđu, ali i da omogući Vijeću i pravosuđu da iznutra ojačaju svijest o važnosti pojačane primjene ovih standarda zbog javnog karaktera obnašanja pravosudne funkcije.

Projekt je asistirao VSTV-u BiH da se sačini Akcioni plan za implementaciju Komunikacijskog plana za oblast etike, integriteta i sprečavanja sukoba interesa u pravosuđu za 2023. godinu te prezentirao prvi izvještaj o njegovoj implementaciji u maju 2024. godine.

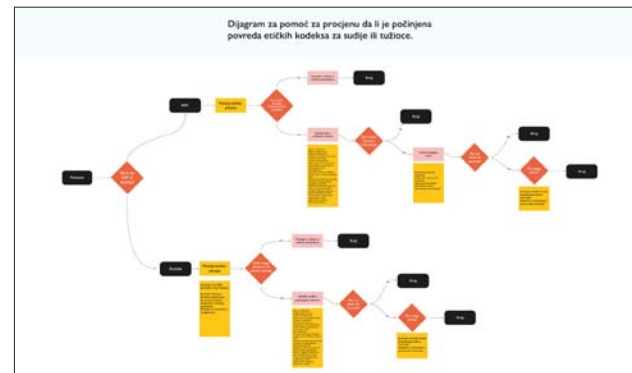
²⁰ <https://vstv.pravosudje.ba/vstvfo/B/141/article/109949>

Interaktivna mapa/Dijagram toka za procjenu da li je počinjena povreda Kodeksa sudijske i Kodeksa tužilačke etike

INTERAKTIVNA MAPA/DIJAGRAM TOKA ZA PROCJENU DA LI JE POČINJENA POVREDA KODEKSA SUDIJSKE I KODEKSA TUŽILAČKE ETIKE

USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije je izradio Interaktivnu mapu/dijagram toka za procjenu poduzimanja daljih koraka u slučaju postojanja etičke dileme/pitanja bilo kod nosioca pravosudne funkcije, stranke u postupku ili drugog zainteresovanog lica, u odnosu na postupanje ili ponašanje nosioca pravosudne funkcije. Ovaj prikaz može pomoći zainteresovanim, kako sudijama i tužiocima, tako i javnosti, da lakše procijene da li je neko ponašanje nosioca pravosudne funkcije u skladu ili u suprotnosti sa domaćim i međunarodnim standardima etike, integriteta i sprečavanja sukoba interesa. Mapa/dijagram sadrži niz pitanja koje zainteresovani može sam sebi postaviti prije nego što odluči da se obrati nadležnom tijelu s prijedlogom za reakciju na određeno ponašanje. Odgovori “Da” i “Ne” vode zainteresovanog

do sugestije da li takav prijedlog treba da podnese. Mapa/dijagram je dostupna na web stranici VSTV-a BiH.²¹

21 <https://portalf01.pravosudje.ba/vstvfo-api/vijest/download/95636>

POJMOVNIK ETIKE I INTEGRITETA U PRAVOSUĐU

USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije je izradio Pojmovnik etike i integriteta u pravosuđu, a VSTV BiH ga je objavio na svojoj web stranici²². Prema riječima istaknutog recenzenta ovog pojmovnika, "Pojmovnik etike i integriteta u pravosuđu se u ovom obliku po prvi put pojavljuje u Bosni i Hercegovini. Ovaj skup pojmova relevantnih za oblast etike, integriteta, kao i sprečavanja i upravljanja sukobom interesa u pravosuđu namijenjen je sudijama, tužiocima, zaposlenicima pravosudnih institucija, ali i svim drugim pripadnicima profesije, studentima prava, te svakome ko želi da stekne znanje ili istražuje ove oblasti sa bilo kog aspekta."

Pojmovnik se sastoji iz dva dijela. Prvi dio obrađuje osnovne etičke principe koji su utvrđeni i proklamovani u Kodeksu sudijske etike i Kodeksu tužilačke etike, koji su na snazi u BiH i proističu iz Bangalorških principa sudijskog ponašanja. Razrađeni su osnovni principi za sudijsko i tužilačko ponašanje u sudu, na radnom mjestu i van suda, navedeni i razjašnjeni najznačajniji izvori, domaći i međunarodnopravni dokumenti koji u cijelosti

pokrivaju oblast pravosudne etike. Drugi dio Pojmovnika sadrži etičke i s njima povezane pojmove, sintagme i fraze, i uređen je prema abecednom redu radi lakšeg pronalaženja i praćenja. I ovaj dio Pojmovnika je potkrijepljen izborom međunarodnih dokumenata, ali i relevantnih objašnjenja iz odabranih rječnika, pa i adekvatno umetnutih književnih i filozofskih citata.

Iako je Pojmovnik namijenjen prvenstveno sudijama, tužiocima i zaposlenicima pravosudnih institucija, on može biti naročito koristan i za studente pravnih i drugih fakulteta društvenih nauka. Tako će budući akademski građani imati pri ruci praktično sredstvo koje će im pomoći da razjasne moguće dileme o ponašanju sudija, tužilaca i zaposlenika pravosudnih institucija na poslu i van njega. Državni službenici, pripadnici agencija za provođenje zakona i policijski službenici, te drugi zaposlenici nadležnih službi svih nivoa u BiH, mogu koristiti Pojmovnik za, između ostalog, bolje razumijevanje sudskih i tužilačkih nadležnosti u sistemu podjele vlasti.

22 <https://vstv.pravosudje.ba/vstvfo/B/141/kategorije-vijesti/1198/1178/1359>

“HELP PORTAL PRAVOSUDNOG INFORMACIONOG SISTEMA BOSNE I HERCEGOVINE” - SADRŽAJI O ETICI I INTEGRITETU

Tokom 2023. i 2024. godine, izrađena je i objavljena baza znanja iz oblasti upravljanja planovima integriteta i etike u pravosuđu u okviru “Help portala Pravosudnog informacionog sistema Bosne i Hercegovine” (Help portal). Obzirom da većina korisnika pravosudnog informacionog sistema svakodnevno pristupa Help portalu – intranet resursu pravosuđa koji sadrži relevantne zakone, podzakonske i interne akte, te uputstva neophodna za obavljanje svakodnevnih zadataka nosilaca pravosudnih funkcija i drugih zaposlenih u pravosuđu, dodatna motivacija za kreiranje i objavu baze znanja na Help portalu je bila dvostruka: širenje opsega korisnika publikacija izrađenih u oblasti etike i upravljanja integritetom u pravosuđu, te osiguravanje kontinuirane dostupnosti ovih materijala svim korisnicima u pravosuđu na jasan i sistematičan način.

USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije je podržao izradu i objavljivanje ove baze. U okviru baze znanja uspostavljena su dva segmenta: Planovi integriteta i Etika i etički kodeksi sudija i tužilaca. Prva sekcija sadrži publikacije

razvijene u okviru USAID-ovog projekta Pravosuđe protiv korupcije - novoizrađena često postavljana pitanja i najbolje prakse u domeni izrade i implementacije planova integriteta, kao i druge ključne resurse (link za pristup Informacionom sistemu za upravljanje planovima integriteta, video uputstvo), dok sekcija Etika sadrži dokumente pripremljene i distribuirane u okviru USAID-ovog projekta Pravosuđe protiv korupcije, između ostalih izvora.

O VSTV-u BiH
VSTV Sekretarjat
IKT Odjel VSTV-a

Koristi linkovi
Obrazci
Objavljivanja
Aktuelno / Važno
Pristup CMS-u
Pristup TCMS-u
Pravosudni web portal

IDDEA
Pristup IDDEA portalu

CSD
Web stranica Centra
za Sudsku
Dokumentaciju

IT
Service Desk
aplikacija
Uputstvo za korištenje
Service Desk
aplikacije
Priručnik za korištenje
Microsoft Word 2016
Priručnik za korištenje
Outlook 2016
LibreOffice 3.6 Writer
- Uputstvo za
korištenje (ekskluzivni
materijal)
Remote Assistance -
Uputstvo za upotrebu

Tools
What links here
Related changes
Special pages
Printable version
Permanent link
Page information

English Log in

Page

Read

Search

Help portal pravosudnog informacionog sistema Bosne i Hercegovine

(Redirected from Main Page)

Sistem za automatsko upravljanje predmetima u sudovima (CMS)

- O CMS-u
- CMS Pravni okvir
- Priručnik za automatsko upravljanje predmetima u sudovima
- Uputstvo za CMS v1
- Uputstva za pojedine CMS funkcionalnosti
- Često postavljana pitanja o CMS-u
- Link za testnu bazu [CMSv2 TEST #]

Sistem za automatsko upravljanje predmetima u tužilaštvima (TCMS)

- O TCMS-u
- TCMS Pravni okvir
- Priručnik za automatsko upravljanje predmetima u tužilaštvima
- Uputstva za pojedine TCMS funkcionalnosti
- Često postavljana pitanja o TCMS-u
- Link za testnu bazu [TCMSv2 TEST #]

Sistem za izvještavanje i podršku odlučivanju (SIPO)

- Sistem za izvještavanje i podršku odlučivanju (SIPO)
- Priručnik za SIPO - Opšte postavke
- Priručnik za SIPO - Sudovi
- Priručnik za SIPO - Tužilaštva
- [SIPO #]

Sigurnost pravosudnog informacionog sistema

- Politika sigurnosti informacija i upravljanja informacijsko-komunikacijskim servisima VSTV-a BiH
- Politika sigurnosti pravosudnog informacionog sistema BiH
- Uputstva iz Politike sigurnosti
- Uputstva za DLP funkcionalnosti
- Osnove informacione sigurnosti u okviru Pravosudnog informacionog sistema Bosne i Hercegovine

Međunarodni propisi

- Evropska konvencija o ljudskim pravima (1948)
- Konvencija o pravima djeteta (1989)
- Konvencija o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida (1948)
- Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (1966)
- Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima (1966)
- Evropska povelja o zakonu za sudje (1988)

Zakoni

- Zakoni Bosne i Hercegovine
- Zakoni Federacije Bosne i Hercegovine
- Zakoni Republike Srpske
- Zakoni Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

POVJERLJIVO SAVJETOVANJE

VSTV BiH je početkom 2024. godine usvojio Smjernice za uspostavljanje sistema povjerljivog savjetovanja u pravosuđu u Bosni i Hercegovini, objavio ih na svojoj web stranici²³ i uputio ih svim pravosudnim institucijama u BiH na postupanje. Prema Smjernicama, povjerljivo savjetovanje predstavlja preventivni i edukativni mehanizam koji ima za cilj rješavanje etičkih dilema i jačanje integriteta te edukaciju nosilaca pravosudne funkcije (sudija, tužilaca i stručnih saradnika sa pravosudnim ovlastima). Postupak povjerljivog savjetovanja je nepristrasan i nezavisan od rukovodstva pravosudne institucije, VSTV-a BiH i u potpunosti je odvojen od postupka utvrđivanja disciplinske odgovornosti. Povjerljivo savjetovanje je fakultativne i dopunske (komplementarne) prirode u odnosu na druge postupke traženja obavezujućih etičkih mišljenja VSTV-a BiH odnosno saglasnosti rukovodilaca pravosudnih institucija. Povjerljivo savjetovanje se provodi na osnovu etičkih principa i normi definisanih Zakonom o VSTV-u BiH, zakonima o sudovima i tužilaštvima u BiH, Kodeksom sudijske etike i Kodeksom

tužilačke etike, Smjernicama za sprečavanje sukoba interesa u pravosuđu, Smjernicama za nosioce pravosudne funkcije prilikom istupanja u javnosti i korištenja društvenih mreža te na osnovu Priručnika za primjenu Kodeksa sudijske etike i Kodeksa tužilačke etike, analize disciplinske prakse VSTV-a BiH i analize mišljenja Stalne komisije za etiku, integritet i odgovornost sudija i tužilaca VSTV-a BiH, planova integriteta pravosudnih institucija i drugih instruktivnih i edukativnih materijala relevantnih za pravosuđe u BiH. Na ovaj način je VSTV BiH pristupio provođenju preporuke Grupe država za borbu protiv korupcije Vijeća Evrope (GRECO) koja se odnosi na “znatno jačanje i dalje razvijanje povjerljivog savjetovanja i namjenske praktične obuke o pitanjima etike i integriteta za sudije i tužioce,” a USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije je podržao VSTV BiH provođenjem potrebnih analiza i konsultacija, kako unutar pravosudne zajednice u BiH, tako i sa eminentnim stručnjacima iz Jugoistočne Evrope.

23 <https://pravosudje.ba/vstvfo/B/41/article/133831>

Smjernice za uspostavljanje sistema povjerljivog savjetovanja u pravosuđu u Bosni i Hercegovini uređuju izbor povjerljivih savjetnika, postupak povjerljivog savjetovanja, kao i evidencije i izvještavanje o povjerljivom savjetovanju. Do sredine 2024. godine pravosudne institucije su, slijedeći Smjernice, izabrale 25 povjerljivih savjetnika i ove podatke dostavile VSTV-u BiH. VSTV BiH je sačinio Listu povjerljivih savjetnika i objavio je na svojoj web stranici²⁴ te podijelio sa drugim institucijama i organizacijama u sistemu pravosuđa. USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije je upriličio prvu, jednoipoldnevnu obuku za povjerljive savjetnike, koju su, u skladu sa Smjernicama i najboljim praksama održali eminentni stručnjaci.

24 <https://vstv.pravosudje.ba/vstvfo/B/141/kategorije-vijesti/1198/1178/1359>

